

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

ZAKONODAJA NA PODROČJU OKOLJSKEGA HRUPA

Lilijana Kuhelj

HRUP IN ZDRAVJE
23. april 2015

ZAKONODAJA NA PODROČJU OKOLJSKEGA HRUPA

PREGLED:

- Pravna podlaga
- Veljavna zakonodaja
- Naloge, izzivi v prihodnje

Pravna podlaga:

- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 112/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12 in 92/13: v nadaljevanju: **ZVO-1**)
- Zakon o javnih zbiranjih (Uradni list RS, št., 64/11; v nadaljevanju: **ZJZ**)
- Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 99/04 in 17/11; v nadaljevanju: **ZTZPUS**)
- Zakon o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/06; v nadaljevanju: **ZJRM-1**)
  - Priporočilo Komisije 2003/613/ES z dne 6. avgusta 2003 v zvezi z navodili o revidiranih začasni računskih metodah industrijskega hrupa, hrupa letališč, hrupa cestnega in železniškega prometa ter s hrupom povezanih emisijskih podatkov (UL L št. 212 z dne 22. 8. 2003, str. 49)
  - Good Practise Guide for Strategic Noise Mapping and the Production of Associated Data on Noise Exposure, version 3, January 2006

Veljavna zakonodaja:

- Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 121/04)
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10)
- Uredba o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup (Uradni list RS, št. 118/05)
- Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08)
- Pravilnik o emisiji hrupa gospodinjskih strojev (Uradni list RS, št. 13/01)
- Pravilnik o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06 IN 17/11 - ZTZPUS-1)

Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10)

- **Zamenjuje:**
  - Uredbo o hrupu v naravnem in življenjskem okolju (Uradni list RS, št. 95/06)
    - uvedba kazalcev hrupa
- **Določa:**
  - viri hrupa
  - stopnje varstva pred hrupom
  - mejne in kritične vrednosti kazalcev hrupa v okolju
  - začasne metode za ocenjevanje kazalcev hrupa
  - prilagoditve, ki jih je treba upoštevati za izračun vrednosti kazalcev hrupa pri uporabi začasnih metod za ocenjevanje kazalcev hrupa
  - ukrepi zmanjševanja emisije hrupa v okolje
  - zavezanci za zagotovitev obratovalnega monitoringa hrupa
  - vsebina okoljevarstvenega dovoljenja

Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10)

Mejne vrednosti kazalcev hrupa:

- naprave

Območje varstva pred hrupom	L_{dan} (dBA)	$L_{večer}$ (dBA)	$L_{noč}$ (dBA)	L_{dvn} (dBA)
IV. območje	73	68	63	73
III. območje	58	53	48	58
II. območje	52	47	42	52
I. območje	47	42	37	47

Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10)

Mejne vrednosti kazalcev hrupa:

- ceste, železniške proge, večja letališča

Območje varstva pred hrupom	L_{dan} (dBA)	$L_{večer}$ (dBA)	$L_{noč}$ (dBA)	L_{dvn} (dBA)
IV. območje	70	65	60	70
III. območje	65	60	55	65
II. območje	60	55	50	60
I. območje	55	50	45	55

Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10)

Mejne vrednosti kazalcev hrupa:

- območja varstva pred hrupom

Območje varstva pred hrupom	$L_{noč}$ (dBA)	L_{dvn} (dBA)
IV. območje	65	75
III. območje	50	60
II. območje	45	55
I. območje	40	50

Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10)

Kritične vrednosti kazalcev hrupa

- območja varstva pred hrupom

Območje varstva pred hrupom	$L_{noč}$ (dBA)	L_{dvn} (dBA)
IV. območje	80	80
III. območje	59	69
II. območje	53	63
I. območje	47	57

Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10)

- **Okoljevarstveno dovoljenje:**
  - IPPC naprave
  - obrati
  - letališča in helikopterska vzletišča
  - pristanišča, skladišča ali druge odprte površine za pretovor blaga

Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 121/04)

- povzema Direktivo 2002/49/EC
- **Določa:**
  - metode ocenjevanja hrupa v okolju
  - ocenjevanje izpostavljenosti hrupu s kartiranjem obremenjenosti
  - zagotavljanje dostopa do informacij o hrupu v okolju
  - priprava operativnega programa varstva pred hrupom
  - priprava programa ukrepov za degradirana območja

Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 121/04)

- **Strateške karte hrupa**
  - upravljavci virov hrupa
    - obratovalni monitoring
      - 2007, 2012, 2017...
    - pomembne ceste > 3 mio prevozov vozil letno
    - pomembne železniške proge > 30.000 prevozov vozil letno
    - večja letališča > 50.000 premikov letno
    - poselitvena območja z več kot 100.000 prebivalcev
      - ceste
      - železnike proge
      - letališča
      - industrija_IPPC naprave

Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 121/04)

- **Operativni programi varstva pred hrupom:**
  - Ministrstvo za okolje in prostor v sodelovanju z:
    - Ministrstvo za promet
    - Ministrstvom za zdravje
    - Uprava mestne občine
  - Operativni program varstva pred hrupom za ceste in železniške proge 2012

Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 121/04)

- **Število obremenjenih ljudi**
  - stanovanjskih objektov, šol, bolnic...
  - Modeliranje
    - Računske metode Annex II
    - Sprememba Annexa II na nivoju EU
      - CNOSSOS metode
      - primerjava vprašljiva

Uredba o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup (Uradni list RS, št. 118/05)

- **ZJZ - 9. člen**
  - shodi
  - prireditve
    - priglasitev UE
    - priglasitev PP
- **Predpisuje:**
  - kritične obremenitve
  - dovoljenje za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom
    - poročilo o emisiji hrupa v okolje
      - pooblaščen oseba
- **Problemi:**
  - sprememba ZVO-1 z dne 23.11.2013
  - obveznosti na strani občin - neusklajenost s predpisom

Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08)

- **Določa:**
  - način merjenja hrupa in izvajanja modelnega izračuna z uporabo računskih metod
  - vsebino in obliko poročila
  - način in obliko sporočanja podatkov

Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08)

- **Obratovalni monitoring - skladno s 101. a členom ZVO-1**
  - prvo ocenjevanje
  - občasno ocenjevanje
    - opustitev > 6 dBA
- **Ocenjevanje hrupa:**
  - meritve hrupa
  - računske metode
    - NMPB - XPS 31 - 133 za hrup zaradi obratovanja cest
    - RMR za hrup zaradi obratovanja železniških prog
    - SIST ISO 9613 - 2 za hrup zaradi obratovanja naprav in obratov

Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 105/08)

- **Pooblaščne osebe:**

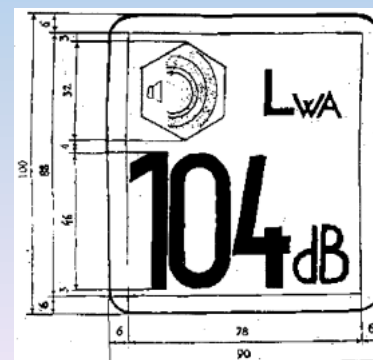
- merilna oprema
- računalniška programska oprema
- akreditacija
  - SIST EN ISO/IEC 17025
  - SIST EN ISO/IEC 17020

- **Poročilo o ocenjevanju hrupa:**

- obvezne vsebine skladno s pravilnikom
- obvezne vsebine skladno s standardi:
  - SIST EN ISO/IEC 17025
  - SIST ISO 1996-2 v povezavi z SIST ISO 1996-1

Pravilnik o emisiji hrupa gospodinjskih strojev (Uradni list RS, št. 13/01)

- **Določa:**
  - **obveznosti proizvajalca - dobavitelja**
    - postopki samostojnega ugotavljanja emisije hrupa gospodinjskih strojev
      - preskusne in statistične metode
      - določa statistične parametre
    - objava informacije o emisiji hrupa gospodinjskih strojev
      - oznaka - zajamčena vrednost zvočne moči
    - preverjanje skladnosti gospodinjskih strojev, ki so dani v promet
  - **Družine gospodinjskih strojev**
    - hladilniki in zamrzovalniki ter njihove kombinacije
    - pralni stroji, sušilniki perila in njihove kombinacije
    - pomivalni stroji za posodo

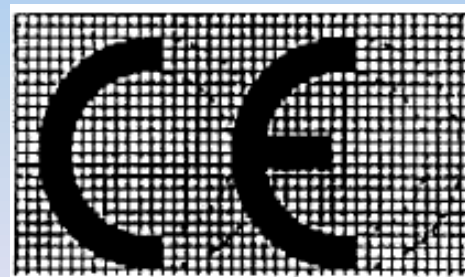

Pravilnik o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06 in 17/11 - ZTZPUS-1)

- **Določa:**
  - dovoljena raven zvočne moči
  - merilne metode
  - postopki ugotavljanja skladnosti
  - način označevanja strojev
  - obseg zahtevane tehnične dokumentacije
  - način zbiranja podatkov o emisiji hrupa v okolje

Pravilnik o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06 in 17/11 - ZTZPUS-1)

- **Proizvajalec zagotavlja:**
  - stroji izpolnjujejo zahteve pravilnika
  - postopki ugotavljanja skladnosti so opravljeni
  - stroji označeni z:
    - vidno oznako CE o skladnosti
    - zajamčeno ravnjo zvočne moči
    - opremljeni z ES izjavo o skladnosti

Pravilnik o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06 in 17/11 - ZTZPUS-1)

- **Delitev:**

- stroji, katerih zajamčena raven zvočne moči ne sme presegati dovoljene ravni zvočne moči
- stroji, ki niso predmet dovoljene ravni zvočne moči in so podvrženi le označevanju

**PRAVILNIK
O EMISIJI HRUPA STROJEV,
KI SE UPORABLJAJO NA PROSTEM**

11. člen

**STROJI, KI NISO PREDMET
DOVOLJENE RAVNI ZVOČNE MOČI**

10. člen

**STROJI, KI NE SMEJO PRESEGATI
DOVOLJENE RAVNI ZVOČNE MOČI**

DEFINICIJA STROJEV

PRILOGA 1

**OSNOVNI STANDARDI
ZA MERJENJE EMISIJE HRUPA
GLEDE NA OBRATOVALNE POGOJE**

PRILOGA 3

**PRAVILNIK
O EMISIJU HRUPA STROJEV,
KI SE UPORABLJAJU NA PROSTEM**

**POSTOPEK
UGOTAVLJANJA SKLADNOSTI**

- **POSTOPEK PROIZVAJALČEVAGA SAMOSTOJNEGA NOTRANJEGA NADZORA PROIZVODNJE**

**POSTOPKI
UGOTAVLJANJA SKLADNOSTI**

- **PROIZVAJALČEV NOTRANJI NADZOR PROIZVODNJE**
- **PREVERJANJE PROIZVODA, KI GA IZVAJA ORGAN, PRISTOJEN ZA UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI**
- **PROIZVAJALČEVO CELOVITO ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI PROIZVODNEGA PROCESA**

DOVOLJENA RAVEN ZVOČNE MOČI

- **1. FAZA**
- **2. FAZA**

Naloge, izzivi, priložnosti v prihodnje

- **Prednostne naloge:**
  - Izdelava operativnih programov varstva pred hrupom
    - strategija prometne politike...
    - strategija prostorskega razvoja...
  - Sprememba obstoječih predpisov
    - problemi glede implementacije...
    - pripombe javnosti...
- **Sodelovanje in usklajevanje pristojnih na različnih nivojih**
  - reševanje problemov z namenom dosege cilja
    - zmanjšanje obremenitve okolja s hrupom
  - skupno javno dobro